

ענה כסיר

או

על שלשה "פוישע" ישראל

תשובה גלוי להדר. ריטמער (ועוזריו ועוזרי עוזריו
עד סוף כל העולם) על בקרתו את הירושלמי סדר
קדשים בכב"ע "איזראעליט".

זכובי מות יכאיש יביע
שמן רומח (קהלת י').

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ט

מאת:

אברהם ראזענבערג

אב"ד דמ"ק ס"פ ותלמוד הרב הגאון המו"ל הירושלמי
סדר כדשים הי"ו.

ס. דוואראהל

גרפס ברפיס המפיאר של מו"ה יעקב ווידער נ"י
שנת תרס"ח לפ"ה.

כעין ההרמה

בין כקא לעבנד דשנת תרס"א הגיע ליד נזיר הגלחן הגדול נז"ה שלמה יאודה ק"ט אלגאזי הנוכח פ"ל הי"ו הכת"י יאן נוסח ונהירושלמי קדר קדשים, תבנו רלוף זכחים, מנחות, חולין, בכורות, עד ריש פ"ב דצרכין, ונחת התורני נז"ה יעקב הובי נזיר חזוני יל"ה הכלית השילוח היה ונתחלה רק להעתיקו ולנוכח ההצטקה לנודפים או לבתי עקד קפדים, ההצטקה ההנהגה צבדות יחד כאשר צ"ח כל זה נז"ה הגלחן הי"ו בהקדמתו ולבסקי ללחם ציד נזיר לגמרה צבי טו"ב:

אחרי אשר נגמרה ההצטקה יש נזיר על ידוהא זר לל"ל לבחן ולבקר אם הכת"י הוא צאנת הירושלמי או עסקי אשר יאמר עליו כי ונלחבת האזנים הוא כנו השאלות הה"ף וכו' שלשה טים ראיפים צלי הקף, עד אשר נתברר לו צניבור גזיר כי וכן השנים הוא דזכו לו בהצטקה הירושלמי הקדוש על קדר קדשים, ונחפסר עם אחיו ונעלמת נז"ה ה"ל להדפיקו עם פ"ו ותיק' והגהות אשר קבל עליו נז"ה לעשות ואשר בן עשה צעה, ואחרי התיבול השערות בין אחז"ל צ"ח לפון נשכו ה"ל אח ידס וכן ההדפסה ונכרו את הזכות לנזיר צעד קבוס כקף כפי אשר התפשרו ציניהם, וכאשר נז"ה לצדו לשאת עליו עול ההדפסה:

כל כך נתחנת הדבר לנזיר כי כל חבס וצנן אשר יגה ויעין בהירושלמי יעיד על אונתו עד אשר לא מלא לבחן להגיעו לפני חכמים וקיסרים וגם הכת"י לא הדאה כי אם להרצ הגלחן הליק נז"ה יודא גרינוואלד אב"ד ור"מ דק"ק קאטנואר יל"ה, כאשר העיר קריצה לנקוס תחינת נז"ה הי"ו והוא יולא וכנסק צניחו, וצאונה גם על דעתו לא עלה שימלא קשה עורף וריק המוח כזה שיספק צאנתו של הירושלמי, אך לדאבן לצי את אשר לא יגדתי צל לנזיר הי"ו:

בחורה לשנת תרס"ה נוסק חלק חילין צבורה לדפיק, ונזיר שלח וכל גליון וגליון לעשרה גאונים חכמים גם יחד צנקה שיצתו הן הפנים של הירושלמי והן

ענה כסיל

יהן הפירוש צעין הודדה, וצפרט לזקר כל וולה והגה צפנים
הירושלמי, ואם ינאלו אף רק דבר היותר קל אשר יעורר
ספק בלזכר צצירור פנים הירושלמי, להודיע וזה, לזוען ינחן
הדבר עוד הפעם, וללא היה חכם שיפלה פיה
בחורף העבר כגורה ההדפסה צטעה מוללחה וכבר נזכרו
בני שליש הקפרים לכל אפשרהבל ומלוואה וצאו לנו ונכתבי
העודה וצרכה מרצנים גלויים וחכמים ונכל הנופלגות ונכל
ה" כנפי ארץ, והנה פתחום צאולע חדש ונ"א קבל ונ"ר ה"ו
מזנו קלר יותר ונמאה ונכתבים ונארצות אשכנז עקטרי"ך
זוכגארן ורוביא, איך צצוכ"ע "אזרשעליט" (אשר י"ל צנאינן
חמת הרצ הג' החכם הלדיק ונהר"נו לעהנחן ז"ל, ואחרי
כן ע"י צנו אשר שזר דרכי אציו הלדיק, וכעת י"ל צפרחנקפורט
הזיין חמת אכשי צלי עס ושעירים ירדקי שונה) ילא אחד
חמת אור R. והוא "האדון" דר. רישטער לחרף ולגדף את
הירושלמי, וכבר צדקו צחוריו וקדקיו ונכף רגל ועד ראש
לא ונאל צו נוחום, וכל אלו הרצנים הגלויים והחכמים
צצקרוהו כל יוני נשך ההדפסה ואחרי ילא לאור עולם, טעו
טעות גמור והוכו צצקורים ורק לעיני האדון דר רישטער
לאור לנו אור נשקה יוני צראשית, וראה שפחה על הים,
וצבר לתאומו צהירושלמי, ונה שאין תלמיד ותיק יכול לראות
אף אם אלק שנים יחיה:

ירח יונים אחר כן כודע לנו כי להעורר הזה הלך החכם
צצר ראטנער ונוילכא, ומה הגיע לו שציק להנוותה
יאה הקורא צהפרק אשר יעדנו לו, לע"ע די לנו לדעת כי
ע"י הדר. רישטער הדפיק הבי"ל צצוכ"ע הלויני "העול"ם
קאמר צקורה והתפאר להציא ראיה ונכל דף ודף כי הירושלמי
קז"ף הוא עוד זצוצ ונקל"י כנפים הוא התל תלפיות
צויילען העיר שנה ונשכן "כצודו" ונשונה יפין "אור" על
חיתוניה ועל שלשה "פושעי" ישראל אלו נזכרת אכי
ע"י עלת ידידי וידיד ונ"ר ה"ו לערך השונה על דצריהם
דברי חלוונה:

ענה כסיר

(ב) "הארון דר. ריטטער"!

פנו ונקום פנו ונקום קיראים נכבדים. פתחו הדלת צרחה!
הקירו המגזעות ונעל ראשיכם וענוונו צלותות הכנעה וצירחה
הכבוד הנה ארון גדול זא! הוא הארון דר. ריטטער, חקד
גדול! כבוד גדול נהכבדתם קיראים נכבדים, חטי ונילחה
זוטרתא הוא הוא הארון דר. ריטטער? עובד עבודה עבודה
הקודש "בהאיזראעליע" בחמונה זה כונה שנים, וחזקה על
"חצר" שכמוהו שיולא ויהי דבר נאה ומתוקן:

קטנתי וכל החקד הגדול אשר אתה עושה עונדי "ארון
רב החקד" ועם הירושלמי, והקטן זה צעינד
והכריח הכריח את עבדיך הנאמן לשאלו שאלה קטנה קלה
כמות שהיא לומר, וזה תבקש והירושלמי "ארון רב החקד?
הן אתכבד להלריך ועודך ועד היום הזה, ומכמה נמין לך?
ונעורך לא קרית ולא שנית ולא שגשת ה"ח, ונה שתי
שעות צצוע שלמדה שיעור גמרא צהסימנאחר ושתי
שעות צצוע "פוסקים" (כפי עדות פרטי כל של הסימנארי
צעלמו היו"ל צכל שנה ושנה) ודאי שכחת מזה החלי, וצקוהך
אתה כותב ומאורי תהו. בהאיזראעליע והדרא קושיא
"חכמה נמין לך"? וכבר אני עומד הכין לפקודהך לענות
ונענה ותשובה נכונה על דבריך דברי "חכמה", חצל לא
ידעתי על ונה, וענה ילמדנו רצינו דר. ריטטער ונה אומר
ואדבר ואשיבך ויילין, כוונונה לי אב אשיב על דברי החכם
ראטנער יקפיקו גם לארון גדול כוונתך כי צכלל דבריך
דבריך, וגוכ צנצנ נוננו צמח"כ, חזרתי על כל דבריך
ודקדקתי צהם כאשר ידקדק צחור היביצה צהתופי הר"ש
דסוגי דשנא יחפה, וכוכחתי לדעה כי הכך דוונה גלהאי
קהירא דלית לה מגרונא ולא כלום וכבר כלל גדול, הוא
צדי שכל ונה שהוא דבר חכמה אינו שלך ונה שהוא שלך
אינו דבר חכמה ולונה אטריח את עלוני והקוראים הנכבדים
לקרות דברי כפלים השותתי להחכם צער ראטנער הנה ג"כ
תשובה לארון דר. ריטטער, ואת "הארון רב החקד" הקלומה:
חצל

אבל דע לך קורא נכבד! כי לא עכברי גנבי אלא
 חורי גנבי, לא האדון דר. ריטערד אשם דזנר
 אשר גקות רוח שבו טורדתו מן העולם לעונד צהור קופר
 לוחם נלחמה ה' ושלחה קיונים יש לו להאדון הזה: (א)
 שחרץ. (ג) שפטמן בדברים. (ג) ע"ה בעל תאוה לנצחון.
 חזל חורי גנבי הוא הנוכ"ע האיזראעליט הצינוד כלל
 על יד יוניו, וא הנוכ"ע להאדטהאדקסי העובד העשה
 זונרי וננקש סכר בפיתח. עשה מעשים אשר לא יעשה גם
 נוכ"ע אנטיקעניטי ונונין הוחר גרוב:

ועתה שמונו קוראים יקרים!

כאשר הגיע לדינו עלה הראשון ונוכ"ע הס"ל ראח

(נו"ר כי הוא נולד שקר לשה"ד רבילות

ומרגל בהברו גם יחד, גם לא רק הוא נחמוצה פחיתה

נולד; ונונין הזה הוא דברי ריטער אשר יאונר כי התוספתא

השר הו"ל נו"ר הגאון הי"ו נידנה עפ"י דברי החכם שווארץ

בהקדמה, כונה וון החנופה והשקר דזנר זה! ונגד ראובנו

יזכרנו דברי המדרש דרש פ' בלק, יהלל אתה נולד ודינים

לחננים עם וואצ'ים והשנאה ציניהם ונעולם, ושל לשני

כלבים שהיו נריצים זה עם זה, צאחצ על אחר ויהן ועשו

שלוש ציניהם, ריטער הוא ונעולם ארטהאדקסי ירא ושלם

ולדיק גדול... ושוארץ הוא וון הנאורים, ונוילא ונוון כי

החוב הוא על ריטער לרדוף את שווארץ, ולהשליך עליו

סקולים חנות חי לא חונה צנוכ"ע האיזראעליט, אך לתאוה

תאות הנלחון, ותאות קופר לוחם ונלחמה ה', עשה שלום

ענו, לחוק עשה לנו זה הדר. ריטער, והאיזראעליט גם

יחד! שווארץ לקח תוספתא והעבירה ונוקוס לנוקוס מנחלה

לנחלה עד אשר לא יאונר עוד התוספתא דר"ח ור"א, רק

התוספתא של שווארץ, ונונו רחיה על התוספתא של נו"ר

הי"ו, האם כבר ילאת מדעתך האדון דר. ריטער? האם כבר

כתקיים דך "אין אדם עוצר עבירה אלא איב נכנס צו הוס

שקות, ורחיה לזה כי השקר ציניטך והחמופה צשוואלך, הוא

כי התוספתא שהו"ל נו"ר הי"ו נוכרה כל ההדפסה של

אלפים

ענה בס"ד

חלפ"ס קפריס, זה י"ב שנים שאפסו כלו ואינה צנונלא חף
צנתי ונאחר הספרים של שווארץ? שאלו נא לשווארץ ויגדך
להנדפיקים האחים ראש ויאנרו... כאנור כאשר ראה
כל זה וייר פנר הל הען בס"ל צאולתו כתיב
גם הרצנים הגדולים היו יעלנו ספקי לררויח
דנונילא כפלה אך לני קנא קנאחי לנני קנא גדולה
וכתנה וננור תשובה צוכ"ע הנ"ל כי אני ונפלא על
הכוה R ידעתו צונטאי כפי השיק נמין הגרוע וסדר
גלנו צסקר ולשה"ה והן על הנ"ל כי נחן נוקס לכהצי
פלקתה חלו "בהאזרחעליט" אך תחה להדפיקו כונו שהוא
שלחו להדר ריטטער, והוא עשה עליו הערות "נחוכונה":
רמני אז כגר עלינו המו"ל חה דלתי "האזרחעליט" לגנרי
ופתהו צרהנה להאדון דר. ריטטער אשר צלל
"חכונתו" ג"כ לל הכסף, והכסף הלל יענה חת הכל,
הוא דנר כל אשר עם רוחו שקר וכוז ודברי תפלות כבל
אשר עלה על לבו, ואכן לוחין כל היום על הנצלה הגדולה
אשר נעשה לנו ולית זמן דאשגיה צנו, כהצתי וצקשהי
וחזרהי וצקשהי להננ"ל, שאל ירנוק האמה צרגליו ויקבל
תשובה ונופתים חותכים שכל דברי ריטטער סקה, אצל
ערלה חזני הנבל הזה (נשנווע, וכבר צא צשכרו וזהו העיקר
חללו וצעד צלע כסף יוכר ה' צ"ה ותורתו, וצעד נזיד עדשים
של כבוד ודוונה יוכר הכוה R תורתו ואנונתו גם יחד
וכבר הראהו לדעת חכם אחד מק"ק קארלסרוהע לוכ"ע
הנ"ל כי אין צריטטער לא הורה ולא חכונה ולא י"ש, רק
עזות חולפה ונחולפתו של נייקד חנונת השילוש, ואף כי
המו"ל עטרהו ג"כ בהקדמת והערות R אצל קבל חת שכרו
משלם, וכבר הגיע העת להסדר מריטער וקיעתו הוא המו"ל
האזרחעליט, וק לכבודו ולכבוד האדון רב החסד דר. ריטטער
הכני להעתיק פה איזה נכתבים להראות לציני כל כי עם
המו"ל האזרחעליט וכותציו השק"ר והת"ר נ"ת גם יחד
והקורא ידן מאת אשר לפניו כי ראוי לקרוע על עלצון
התורה ע"י ע"ה חלופים כאלה:

ענה כסיר

מכתב הגאון הג' ציס"ע אב"ד דק"ק סאטמאר יצ"ו:
להיות לעדות ולראיה ציד ידיה ה"ה הרב הגאון הגדול
כס"ת מו"ה ישלמה יאודה אלגאזי כ"י שאני
צעלנוי ראיתי הכת"י אשר העתיק מהס את הירושלמי
חדשים מהס קל"ה הו"ל דהיינו על חילין זכורות והן אשר
יו"ל כעת על זנחים ונחית ערבון החלקים אשר כנר הו"ל
היה לפני חלק מהכת"י והירושלמי כתב יסן נוסן והחלק
יעיד על הכלל, ומה גם עתה אשר נהשנים קצבו לו סקנו
צדמים יקרים כת"י הירושלמי על קדשים זכתנ צלר היטב
אשר הכיה להעתיקו אחי רבן של ישראל צעל כה"ג זל"ל,
ואשר כל נוי קיש לו עינים יראה וימלא ההעסקה נכונה ציד
הה"ג הכ"ל, ומעתה ונוימל ידעו ויצינו הכל כי אין לחוש בכל
וכלל על דצרי הת"ת שהוליא דצרים אשר לא בדת על
הירושלמי קדשים וזכות הנחלים והאמוראים יעמוד לנו לגלות
האמת. יום ה' י"ב אלול תרס"ז לפ"ק.

סק' יודא גרינוואלד

האב"ד דק"ק סאטמאר יצ"ו.

מכתב הרב הגאון הג' המפורסם בחיבוריו היקרים
אב"ד דק"ק באניהאד יצ"ו:

ב"ה אסרו חג כ"ר תשרי תרס"ח לפ"ק באניהאד יע"א.
יתענג על רוב שלום צהשקט וצטח כבוד אהוני ידכ"פ
הרב הגאון המפורסם ידיו רב לו וכו' כס"ת
מו"ה ישלמה פ"ל כ"י צעהמ"ח חשק שלמה על הירושלמי.
מכתבו עם הכתנ יסן נוסן קל"ה והירושלמי על נוסכת
זנחים הגיש לידי ונצלהתי מו"ה שראיתי מדצרו כי
הוליאו דנה כי הירושלמי אשר הוליא כנר לאיה על נוס'
חולין וזכורות ואת אשר עוד צדעתי להוליא לאור צעהמ"ת
כי אין זה כלל מהירושלמי וכי רק את כל אלה ידו עשתה
יענה מלצו להלכות צרות רמיה עשהוכותי נצלה ע"ז כי
מאין הרגילים לחשיב כן, אחכס ונע"כ כ"י עשה ליתר שאת
להל"ק נפשו והראה צעלול הכתנ אשר חזותי וטעמו ונעיד
עליו

ענה כסיל

עליו שהושק זה יותר נשני נאות שנים וגם העד העיד
כמו האיש הנדיק הרב הגאון נר"ה יודא גרינוואלד כ"י אצ"ד
דק"ק כאמנואר שדדדדדו כן הוא אשר ע"פ דש"ק גם על
פהחו לעמוד ליונינו להושיעו (נשיפטי נשבו ולהלילו ונלעג
השאלנים אשר שירבים צה"ל קשתם לשפוך דם נקי ידודי
יאה נא וישנוש לעלתי כי אין הזמן גורם לנוסך צקנות
הסופר אם לשצט אה להקד כי אם כצד נשטום ונצעלי
חילום אדדדד ישיצ צה"תן קשתו וישנוי ידודי אה אשר
עשה היל לזכות הרצום דדדד קדושים התנאים ואנווארים
וזכות עלי הקדושים צודאי ילילו צעדו כי לא יהן ולא יוסק
אפילו אם עוד כהנה וכהנה ישדו על האנות כי נוי אשר
לו שנים כגירות ואינו הלה להצטי צחור השנוש ולא יודה
על האנות כי רק נוי שונקש האנות יוכל להודיה ואם
נעכד"ה כי יוסק עוד על ללה להלונן דדדד ג"כ יהיה
ללא הילול להלנסים הילכו חיבך לא היה ויהדדו הכתבים
נפה ינפה ללה צלגיינס ואלה צגלינס ללה צקרני נחוס
ואלה צקיל לחוס ש"ם ינטה נש"ם כי צנון חומים וצודאי
לא יהודך הנוש לחביצ ויהצבה פגול צקדשים כי צודאי
לא להלן יהיה ויהצבה כזו יהיה להועבה צטינו כל (נצקשי האנות:

(האר"ק בגינת הנבלים מיציאי דבה ומסיום ו"ל:)

ר"ק בגין דא ידאי חר"ק חנו לנודעי כי צטינו ראית'
הכת"י ימן ניסן עד ט"ז כל ספק נלצצ הוסקתק
וידעו הכל כי צספת חלקית הנבלים ידדדדו רק להליל לצו
על דדדד קדשים כח"ש לא ילאו (ונקוד נאונן ואם נעכד"ל
רולה לפדקס דדדד ודדדו הרב הגאון (קאטניואר יוכל לעשות
כן ולא ישריח לשלוח שפ"ם חילית צכל וקיוניה (נוכצות צ"י
גוף הכתי"י כי עפ"י שנים עדים יקום דדד דדד חונה ולקוח
כי צזה תנוח דעתו הרונה ולא יפחד ולא יצהל (נוושכי
חילום צקשת רנויה ותי הטוב יהיו צעזרה וצזה הנני הדוש"ת
צאהצה רנה (נוקירו ונכדדו:

אליעזר דייטש.

נכתב

מכתב הרב הגאון הג' צ"ע האב"ד דק"ק בריסק
דלויט"א יע"א:

יום ד' ה"ח שבט התרס"ו

ברכה וכ"ט לכבוד הרב הגאון הויזשקיס (נ"ה) שלמה
יהודא ב"ר פרישילענדער אחריו זכרנו לנצח
קמ"ה אלף ורל"ח דרם לאנצט"ר קיבאס לאכדת הויזשקיס
קדר קדמים סדרפס עתה ע"כ סגנו לנ"ה לנ"ה חדר
וחזק בחזקתו וכוונתו סגנו רבי חיים סגנו פרישילענדער
לספר נשמתו בכל פרטי הצנין ונקיים) בבאי במכתבי
הנני להתנצל על אשר חדלו דברי למכתריה שיהי'
בדבר הירושלמי כי לא מצאתי בנפשי שיעוד
הדברים על מה זה יבא אם לזרו את הקנים וכי
זו צריכה לומר ע"כ חדלתי מכתב וכרכה ושיבה
מדוכה למכתר שיהי' מוקירו ומכבדו:

חיים הלוי סאלאוייציג.

ובאשר שהנכתב סוג כתיב כתב דפ"ה דרסתי את פני
הרב הג' (נ"ה) זכרנו לנצח יתקן חיי הויזשקיס
וכתב לי בנאכטיו וכן ושל"ק ה"ה נזיל המכתב שכתב
מכת"ר עבור הא"ש מפניך מאדכיב הוא באמת מכתבו
של הגאב"ד דפ"ה שלויט"א. ח"ל הרב סגנו בנ"ה
עונ"ה ב"ר (נ"ה) ואשר כתב מכת"ר כי נדפס
"באיזראעליט" שהגאב"ד דפ"ה שלויט"א לא נתן
דסכמתו מפני כי הרגיש שאין זה ירושלמי אינו נכון
ואמת ויהי יאמר לזה הסקן דה ר טענתו ישרי חזקתו
גם יחד? ויהי יאמר הקורא לנצל סקדוס ה"ה פוס בחכמה?
מכתבי החכם בער ראטנער בויולנא (ייש לי ממנו
ש"ו מכתבים) בקיצור.

בע"ה י"ג כסלו תרס"ו ווילנא.

כבוד הרב הגאון הנכבד הר"ר שלמה יאודה ס"ט ב"ר
שלום וכרכה:

לחברתו

ענה בסיל

אחר־שה'ט וכתבתי תיקר בלתיקף העלים קבלתי לכבון
יללא תייתי בקי הצריחה להשיבו ויהי וידע
ונכתרתי חס כתרתי רפץ שיהיה לי הועלת חוננתי וכותתי
ונכפרתי צהרלתי וגם צהרלתי אז ייטה לשלתי לי את הקפר
ולתי חסבי יהיה לי צעורה בהפלת הקפר צרניתי ולאס יחפין
ונכתרתי חסב לכתבו ונאמר עליו צהרתי ונכ"ע צהרלתי אז
צהרלתי יכל ידע שוני יכירו את ערך הקפר ונאמנתי וכו'
וכו' וכו' ונאמני ונאמנתי ונאמנתי ונאמנתי וכו' :

בער ראמנער.

ו"ל מן כ"ג בסליו :

א"ה חקיים את דברי תיקף כאשר יבא אלי הקפרים
אשרדל לעשות כל ונה שניכולתי וכו' וכו' :

מן ב"ב אדר (יהי בער ערך וכתב טענה צונכ"ע "העולם") :
בע"ה כיון שיהיה באשפתי אעשה הכל כונו שכתבתי
לונכתרתי (הלכה יאמר) כאשר אכתב ונאמר על
הירושלמי הנני להרנות על חיה וקיוניה שיש להעיר ולהדש
זה יתן יתה תוקף לנאמנתי כוונתי וכו' וכו' (הלכה יאמר)
ישלח לי חיה עקב ורכבי הנאמנתי ואלשלח הנאמנתי לונכתר
וכו' וכו' :

ומזה ידון הקירח על הכונת נפש החכם הזה כי צעוד
שצידו החרת לחז צוקן וי"ה לנשיקה לחז השע
צידו השנית ליקרה ילס ילונר הקירח כי נוכר את עטו
צעד צלע כסף הנה הוא דן חיה לזכות צה כי צלי זה
ח"א ללונד שיש זכות עליו הנה הוא נקצל גליונות אחר
גליונות ולתיים כל הקפר ינראה פנים שיהקה להנחצנה
צעוד שלפי דעה "בהעילס" ולא צבל דק ודק רחיה לנלות
כי מזויף הוא!?

אבל כדי להראות הכונת נפש החכם הזה על נכון הנני
להעתיק ונכתבתי הרצנים הגאונים ונווילכא :
ב' דר"ה אלול :

מכתבו (מן ג' פ' עקצ קבלתי ונאמר לר לי צלערו צעוה"ר
ק"ת

ק"ת שריו בלעג, ה א י ש צער ראטונג אונד לזני שהירושלמי
מוזיק הוא ושלחתי אותו צונכתב "איך יאמר כזה והלא י
לי כונה רחיות שהוא אמת" וכחש לי "שהו"ש לא אמר
בן לבני שהוא מוזיק וישאר ענה בני עליו" וכעת הוא
מדפיס כתבי פלסטר על הירושלמי, ונועתה יכיר וכת"ר מי
הוא האיש הזה וכונה ים לקנוק עליו:

רב גאון אחר מן ב"ה תשרי כתב:

האיש הזה הוא איש אלם והל"ף עושה נועמה זמרי
וונקש סכר כפנתק, מי צביתו ונבטלים ציוס השבת
והוא הולך ולונד בגלוי ראש כל היום וכו' וכו':

עוד ראיתי להעתיק פה דברי הרב החכם מהר"ז וואלק
ראבינאוויטש ונדיסק דליטא אשר כ"ב עליו קנוק
הדר. רישטער יקודו:

ב"ה החיים והשלום לכבוד הרב הגאון נ"ה ילמה
יאודה ס"ט י"א:

אחדשה"ל הנני להודיעו כי צונכתב זה אבי שולח
לכת"ר את יתר ההגות והערות אשר לי
על הירושלמי חילין בכורות אשר ה"ל נכ"ה, ואנקש וננסק"ר
כי אחרי אשר יסקל הדברים צונאזני שכלה לזכות איתי
בגלילי ידיו ולהודיענו חיה דעתו עליהם **אם יצרפם להכרך**
זנחים ונחית אשר י"ל א"ה בקרב, ואם ינאל צין הערות
א"ה נהם אשר לא ינאל חן צעיני יוכל להשניטס ויודעני
את טעמו וכו' וכו' הנולפה לנענהו **זאב וואלק ראבינאוויטש**
(ט' יקן תרס"ז). עס זה הונכתב שלה הגות והערות ון
דף א' עד גנירל להדפיס בכרך זנחים ונחית המוזיק לפי
דעתו? (לפי עדות דר' רישטער צבנו) ונה יאמר הקורא ע"ז?

וכעת השתדל הרב החכם נכ"ה יאדה נאיר ונקארלקרוהא
כתב העודה על הכת"י ונפראפעקאר ונונחה ונצית
וודרש הודעים דשטרלאקצורג הנה כדפס צהאיזראעליט ונישבר
זרוע רשע הוא הדר. רישטער:

(3) בער ראמען :

החכם הזה צא לידי ע"י הרב החכם (והר"ם צאצער ז"ל הכרתי עבודתי הזכירה על שדמות הירושלמי צקפרי **אהבת ציון וירושלים**, וראיתי ג"כ כי ונלכתו היא כח הקבלות והסקודה, והיא ונלכה גדולה אבל אינה חבויה ועפ"י רוב כח הנקודת גבר בעת (ואף ותחת ונלפנים היה לנו ליוונים גאונים וחקרין הנקודת היה כרגה, הנה בעת ונקרים ילמי בעשב וכן הארץ, אבל חקר לנו הלימודים על דגל ונקרים כאלה, ר"ל צלי ידיעה עמוקה בגפ"ת, נחשב גם החכם ראמענער ורחוק הוא ונלצק קפרי הירושלמי כמו שאני הכיחז רב חז"ל צעיר קטנה רחוק ונעשרו של האשכול, נזירק לזה יראה הקירא ונוכתתו שכתב צקורתו ע"י השפעה וכן האל... ולכן לא יפלא צעיקנו אם כל דבריו דברי הנב והעיה רוח הנה, ונלדק כהנ הרב הגאון ונ"ה רפאל גארדאן ונחבר קפד כחל ע"דן עליו ונוכתתו יעד היכן הגיע חילתו ועוני הארמית של ידאי הכל כי אינו ידע אף ליתח דשנעתח, ואתונה על הרצנים הגאונים בראי דבריו ועברו ע"ז צהתיקה הלא חן צדבריו יונה, כן הוא גירל חכם הנוכח את עטו לע"ז ולצוטה וונת קופה אשר לכל נקיס שיחא שס הרוח פינה דעתו והינם היא כננה ולנחך קטיגרי :

תוכו צקרתו של החכם הנ"ל והסגתו על היחלת הירושלמי הוא :
(א) **כי** הירושלמי הוא חקיפה רבה (והצבלי והתוקפתא) :
(ב) **חקיפה** (והירושלמי יפא הזוגעה לנשיות חולין צבורות ולפעניים ועתקים ונאורים גדולים על לא דבר :
ער שני הבגית האלה אשינך חכם נכדה, כי אני ונצק השפ"י יתח וננך הן על ידי כל נקבת ונקבת והירושלמי בחיזה קדר שהיא (ונלצד קי רעים שהיא ארגינאלי יתח, וגם איתו עפ"י רוב) ואני ונצקרו צאופן זה ואחליט האונר בנקודה זוף צאופנים האלה את הנקבת ולא היה הלמוד ירושלמי לנקבת זו (ושולם) :

לדוגמא

לדוגמא נקח נח ונקבת הראשונה ונקרר נשים והוא

ונקבת יבמות הצרייחא דמלות תחלל והביפח
 יצנה יצח עליה לקוח ונהספרח פי' לה ונחלוקת ר' יובי
 ור"ה וכל הענין שם הוא לניח ונהצבלי דף וי' ע"ז ושם הוא
 נחלוקת ר' יצחק צר לצדיוני ורצח והנוקדד החליף שם
 האנווראים לנוען כחש, צקורת כזה יונא הקורא דצברי
 הנוקדד ראטער לריו, והנה הרוב וצקרותו וצחה שטעו נח
 על אי ידעתו ועזות ונלח! הלל כל ווי שנגע רק צקלה
 הנוטה בחקירה התלמודית יודע שתלמוד ירושלמי קשים טפי
 ונהצבלי, ושלמה ענינים כבר היו לפני ונקדרי הצבלי וע"כ
 כאמר שחלוקה הירושלמי היה לפני ונקדרי הצבלי והנה
 הרחיבו **נשכיות** החקירה והדרישה צה ע"י קושית ותרוכיס
 ו**תשגרים** פירשו דברי הירושלמי עפ"י הצבלי עיין ק"ע
 ופי' שם, וכן שם נחלוקת חנה שאל וחכונים, שינת ר"ע
 דיש ונוצר ציצנה, הוא צבלי צבנה וקיומות, דרשת כי ישנו
 אחים ריש פי' ונה יאמר רלטנער על זה?

אבל

עוד השיב תראה נפלאות גדולות מזה, כל השקלא
 ועריא שם צין רבי צניוין צר גידל ורבי אחאי
 צידן גז"ש דעליה שנילף ההיפך, הוא צהוק' יבנים אות
 צחות אך צקילור, הנה יצח וצקר ויאמר כי נקדד הירושלמי
 לקח זה ונההוק' יבנים והרחיב הדבר ובה גרע והוקף
 צהם כרליכו (לשון ראטנער צקורתו) לנוען לא יכירו כי
 נקורו ונההוק' יבנים, הראית וצקר נכבד כי אי' וצקר
 חפשי" יוהר ונוקד! ונה הענה ע"ז אהה החכם הנוקד?
 הלא צטח הענה כי אין לך משפט ונעוקל גדול וזה, ומשע
 נעוקל כזה הוא חלק השלבים וצקורתך, אך ביהרון האור
 ון המושך הוא יתרון דצר מו"ר הגאון הי"ו צהקדמתו
 שם שארצה נופני חקרון ספרי הירושלמי צשלמות לצאוכי
 הקדמונים היה כונה ונאמרי ירושלמי ונקורה צידם איש מפי
 איש ולא ידעו כי נקורו הוא הירושלמי עיין שם:

עוד

שם, עוד שאת למד כל העריות ונאחות אשה לא יקור
 למד כל העריות ונאשה אח לחתך ולפי הנראה קאי

אם על הא דבעי רבי זון צ"ח ור"ה, אבני ג"כ צעי זה
וצבצבי (ח) צעי זה ר"א מדיפתי ונרבינא אחרון צומן רב
ומזכרים צירושלמי, וא"כ לאור מוסדר הירושלמי לקחו
מהצבלי ובוכין שם הדברים צפי אמוראי ירושלמי שחי' זמן
רב קודם (ובקרה כזה יומא הקירא בדברי ראטנער):

יש "לכו צר קוקי צעי קינוי דרבי" וכו' לקוח הוא
מהצבלי " ע"א: שם "יתני רבי חי"א הוא בתוספתא
על מקומו: שם אהפגין ר"י ורשב"ל הוא לקח מהצבלי שם
ע"ב: שם הלכה צ"י: "רבי יוחנן אור מואנת היא ציבס"
וכו' הוא מהצבלי ק"ז ע"ב ושם היא ר' אושעיל ועולא
והמוקדד בכונה שנה שם האמוראים ומה הענה ע"ז ההכס
ראטנער? האם נולא לנדך לומר כי הירושלמי יצמות מוזיק
הי? ומדוע לעקת על מוסדר של הירושלמי חולין בכורות?
אחזת עינים אני רואה כאן, ואהפלא מאד שלא העירו הרבנים
שעל הבקורת הפדולה אשר על ידה יפרטו ערילים כל חומת
הירושלמי, הכה תנו כל ע"י כל מוסבה ומוסבת וכל פרק
ופרק ואמקרהו בבקרה ראטנער:

בנפול יסוד זה של המוסדר כבר נפל חלי נקרותו ועיד
יתרה, אצל גם מה שהחליט כי נעתקו ומאמרים
גדולים על לח דבר, הוא שקר גמור, האם נעתקו פה יותר
עמה שנעתק בהירושלמי ר"ה שקלים שכמה דפים שלמים
ישן כזה וכזה? יותר ממוסבת יבנית בתיובה קידושין שכונה
מאמרים שלמים וגדולים נעתקו שם ושם? וכבר צ"ח זה
מורג הגאון ה"י שכל מה שהקדד מאחר בקדורו יותר יצאו
מאמרים כפולים ומנועם זה היו סיפורים חקרי לב אשר
ה"ינו רק לעיין שם ושם, והנה אשנים בהעדד הירושלמי
קדשים כנוו בחקרן הירושלמי בשלמות על ג' צבות:

עוד יאמר המוסדר כי מאמרי הצבלי והתוספתא שנה
המוקדד וגרע והוסיק כרטינוט שקר אהה אינור ונקדד
ככדד! כל ומאמרי הקפרא והתוספתא הנוצחין בהירושלמי
עפ"י רוב מקיטעין הנה, ואשר יתאוו מווש להקפרא
והתוספתא אשר לפנינו הוא חזון יקר ומאמרים כאלה נער
יכתס

ענה בס"ד

יבאצב, ולפענאס הקר ריבא דהוספתא ונוצח לפנינו רק
הקיפא ולפענאס החקרין יוהר על הדפס, וצוהר צוואונרי
הספרא לדוגמא עיין יונא פ"ה ה"ו ד"ה תני אונר רבי
יבאצבא נה אס דידי הטאה צלדק העיר בם הפ"ו סהקר
בם ריבא דצרייתא והחקרון הוא ריבא וצת"כ בם הוא על
כסוף, וכתב הפ"ו בם שהקיצה לזה הוא שהיו צקיאין
צהצרייתות וקנבו על היודשין וצאנות אשונת הסופרים הוא
ולפנינו צירובלנוי הילין צכיריה ואלאורי הספרא וההוספתא
ונוצחין עפ"י רוב אית צלות כוני שהא צנוקיון, ורק נעטי
יולא ונהכלל, ונפטי זה חשב ונ"ר האון היו כי אולי יתקן
הוא ונהקיפר עפ"י הספרא וההוספתא שצידתו וצאנות נוסחת
הירובלנוי היתה (נוכח) נכפ"י נוסחת הספרא וההוספתא
שצידתו עד אשר נתצרה לו שרק צאשונת האשתיקים צלו
טעות הרצה ועפ"י רוב לר"ך להגיס הירובלנוי עפ"י ההוספתא
והספרא, ועיין פ"ו על קדר זדעים והיות צנוקת דנאל,
והדבר הזה לר"ך חקירה וכבר צאר זה ונ"ר צהקדנותו
וצהקדנות וצחיס ונחת צלחוב:

ב ואלאורי ירובלנוי הצאין כפילין צבתי וקבת, או אפ"י
צנוקת אהה צבתי וקיונית, ינאל הקורא שינוס רביס
ואס יעלבו האונורים ים צלשתן שניס, וצכתיו השלישי,
לפענאס ונחיס עם נוסח וקבת ו לפענאס עם נוסח
נוקבת אחרת, גם שונת האונוראים לפענאס ונוכח צוואונר
אחד ונוקבת לנוקבת ונוקוס לנוקוס, והנני ונצקס ונאל
הקורא כי ינחול על טרחהו ויצחן כל ואלאור וקניאל כפולה
וינאל כי כן הוא, כי היצאות הרפיק קשה עלי להציל דוגמאות
כי רביס הנה ונלר"ך לזה קפר שלס, ולפ"ו בקר צפי ראטענער
נה האונור, ולפענאס לקח לשונות ירובלנוי ואס צפי
אונוראים דבר זה יכול לונר על כל קדרי הירובלנוי:

א טרם אקיצ להנצקר על כל פרט ופרט ונוכח חני
להקדים עור, ה) ע"ד ונתיחא דצני ונערצא הנדפסת
צבנת תרומ"ג, הנה לפנינו כל החלונוד ירובלנוי נדפס והנשנה
והחיות לנושנת הצבלי, ועד אהה שאל על הירובלנוי חולין

ענה כסיל

ובו שאל כל על כל הירושלני צלל נודע לא העתיקו
הנעתיקים ולא הדפיכו אה נוסח ונתחתא דצני נערצא
עונה? וצאונה ע"ד השנוים צין ונתחתא דצני נערצא לצין
ונשנת הצצלי לריך ע"ז חקירה ודרישה וניחדה, ואין כאן
נקיונה כונו שאין נקום לצקירה דאטנער צזה דוקא על
הירושלני חילין; ולפי הנראה ונתחתא דצני נערצא הוא
נוסחא ראשונה והעיקר הוא נוסחתם ונשנת הצצלי ולכן
שוטף הקופרים ואח"כ הוודפיקים צראש הירושלני ואלעפ"כ
נואלים כונה שינוים צין ונשנת הצצלי להירושלני וכן יונאל
קורא הלווד ג"כ בהירושלני חילין צבורות. (3) ע"ד השינוי
נוסחאות הנוצחין צקפרי הראשונים ונאת אשר לפנינו
בהירושלני לא לעולם נוסחה הדפוק גרוע ולפעננים היא
נשוחת ונאת אשר העתיקה הרבצ"א והרונצ"ן, והסיבה לזה
כי נאלמי הירושלני היו בגורים צפי הראשונים צע"פ, ולכן
כל שינוי נוסח יש לינוד כי הוא תקין נקפרי הגאונים, ודצר
זה לריך חקירה ודרישה על כל ענין וענין צי חר"ה לפעננים
נוסח הדפיק טיזה (נוכלם ולפעננים להיפך ואם נוואלים
שינוי נוסחאות דצדרי הגאונים גופא כל סכן נודצריהם לניסח
כת"י ואם הנוסח של הירושלני חילין ונחאינות עם נוסח
הדפיק ודאי כן הוא העיקר, וכן הוא נוסחא עתיקתא רק
נהקנה אח"כ ע"י הגהות הגאונים; יהיה איך שיהיה אין
נהפיש אה הירושלני חילין לפעננים נוסחותיו ונחאינות לדפיק
זה או לזה לנקים זה או זה או ונחאינות יתד לג" דגרסי
גאון ונהגאונים הקדמונים, וכבר נלני גירסאות ונוסחאות
בהירושלני חילין צבורות העונים (וכל הג" והניסחאות, ואור
לנו צצילור הירושלני כונו שפי" נור"ר ה"י צכניה נקיונות
נוכל זה העלים הנוצק עיניה ורק צנוקים שהג" כונו דדפוס
ישאל קתנא ו"ט לא גרסי" כונו שהא צקפרי קדוון פלוני
או פלוני האין זה נשפט נועיקל ועקבות שאין לנעלה נזה?
וני יאמר לו שכלל הוא צצנוקים שנוסח הדפיק נשיתה וננה
שוואים צקפרי הקדמונים דנושוחתא היא, השינוי נוסחאות
נקורו רק העדר קפרי ירושלני וידיעת הגאונים בהירושלני

היה עפ"י רוב צע"פ, והטוב שעשה לנו הונקר נקפרו אהנה
ליון וירושלים ודאי גדול ונאה, אבל רק לתכלית החקירה
והדרישה, וכל הגה ונולה לריך עיון צפ"ע לנולד גירסא
הישרה, יהיה (נו"ר הו"ל צגנת חרס"צ ספרו "מבוא לכל
תורה שבע"פ" ונאמר כל זה בלחובה בזה היעצ וחבל על
כי לא נדפס נונקפר גדול כי כחון היא ונאמר ללונודי תורה
ובוקרי תיבית:

אחר הקדמות אלו נפלו חיות הונקר וחלק החשים
(ינוד יוחר) ונחגיגתיו כבר כלו בהצל ורומ, ובחתי

צזה רק להשיג על איזה השגות אשר עליהן ראיה להתצין ביחוד:

בגריין כ"ה יאמר "חס צלמות היה הכת"י ה"י וכו" ה"ו
ראוי להראותן לחבנוי לז ועבשו שלא הראה אותי

נוכל לפקפק בדבריו" ע"ז אבי חונר נשל הדיוט הוא "בנוקוס
שאין קטגור אין נוספט, לא היה רב חו חכם אשר ידרב

זה ונאחנה ונחיס אשר הודענו צרנים כי עיונדים אכחנו
הכן לנוקור לדפוק, וכל יוני נוסך ההדפסה, וגם אחרי נשלח

לכל חפסי תנל לא היה פילא פה ונאלפ"ק. עד שבא זה ריק
הנוח ודל גיאה דר. ריעטער, ונביז ווח כוהו הנחמב שונן

הוקח, וחונר אבי חס צוה שלא הראה ונו"ר הכת"י לפני
חקיפת רבנים וחבנוים הלזק אהו אז נאמר כי אין הלזק

אהו "בדור הוא שרשות נתן לכל רב וחכם לפקפק בדבריו",
ולכן היה החוב על הונקר להודיע להנו"ל הירובלניו כי

יש לפקפק על כל דבריו וכו" יש לו ראיות על אי אונות
הירובלתי, ולשוניע חות דעתו והשיבה, או להליע הדבר

לפני צ"ד של רבנים גאונים וחבנוים והנה ידרשו ונחונ"ל
לברר הדבר ולחרץ הקפיקת, כי צונן הזה ירד צעיה"ר קרן

החורה פלחים וכל נולשין ובעל לה"ר ינאל לו שונעים
לחלפיק, וכל רוח קל חס היא טובב לרעה יש נכחו לעקר

עץ רענן נשרש, ובגון דא כאמר חכמים הזהרו בדבריהם
אבל הונקר לא כן עשה, כאונר צעיד שידו האחת אוחזת

צוקן ונו"ר לנשיקה, אוחזת ידו השניה את העט לדקירה,
כן עושה לא ת"ח עוקק בתורה וחכמה רק רנאי ונרנאי

השוק

ענה בס"ר

השיקו, כוונתו כן באלתו ח"ק לא הזכיר הגאון צעל ש"י בפירושו
את הירושלמי קדשים, הנה כל חכם הולך בו צח לידו בשנת
תכ"ט ולא כבר נגזרו פ"י ש"י על נוספת הירושלמי שנסת
ולפיהנראה היה צדעת הגאון המ"ל לסקוד על נוספת אל
ולפיהם ולא אשת"י (ולתא) כאשר נהנה (הקדמת הקיפ
ר) יחק פרחו ק"ט שהשיק את הירושלמי המ"ל לנענו:
ש"ם ונ"א ירושלמי חילין דף ג' ע"א רב"י בון בר חייא

בעא קומי רב"י ועירא אישה מה היא בשחיטה

וב"י והענקת יאמר לפי קדר הדבורה זה א"ל קמס סתם
השאלה ור"ב ב"ר לר"י ח"ק יתכן ששאלה זאת ור"ב"ל?
הנה כבר נראה החכם יהודה (אליהו זנוכ"ע "אחרתאצ"י"
את טעיהו בזה, אבל ח"ק נתיב בשיטת הענקת לק"ו) דה"פ
דעקדק הש"ס קצונה דכבר צח נעשה בזה לפני ריב"ל ואמר
לא יראה ח"ק תלמוד יבא, ונ"ש שהנעי "אשה (נה היא
בשחיטה" חסודה היא (!?) כי צבל הקנהות ח"ן דעה שאשה
היא פקולה הנה בירושלמי כוונתו לא אומר שום אנוכחי
דפקולה ואלו הדין ונקקת הש"ס גם דרק לבתחילה ח"ן
ונתיחין ליהן ונהגין שלא לאכל ונחמתן, ואם לא היה שום
קצרה הונתגדת לשחיטת הנשים ח"ק כתב האגור כן שאין
להניח נשים בשחיט וכבר נהגו שלא לשחט, ודבריו הוא
דברי ירושלמי ונענין צעל הא"י ע"ן ויה שכתב נו"ר הגאון
ה"י זנוקונו:

ירושלמי חילין ה' ע"ב ונבנס יעקב איש בפר
עבסנאי: צכת"י הגירסא "צנס רבו": ונ"י ק

הנה לא להסתפק צהדפקה צקם שלא להדפיס ולא להזכיר
ונצטאים כאלה וכונדומיה, צעס כוונתו, ונפתי טעם זה סינה
נו"ר גם עכ"ס לכותו, ונתח"ע אח"כ ע"ז נאלד:

ש"ם צננסה השוחט ביוה"כ ובשבת: לא ראה
הענקת ויה שכתב גם נו"ר שכן הוא ג"י הרנונ"ס:

נפסח על הגוגת החרו וצח, ונציא לגליון כ"ז על הירושלמי
חילין (י"א ע"א) ד"ה "ואילין אינין הא אית

ליה חורנין בשר באילים הדא מסייעא לר"י דאמר
ליה

לית כללי דרבי ברלין והשיג ע"ז הונקר ח"ך אפטר
 להקשות ונאמר תוספתא ובר"תא על רב"ק שלא קדר
 זה צונשנתו וא"ך ראה מזה לר"י שהכללים של רבי אינם
 כללים: פה הדלה הונקר ע"ה שאן לנעלה וי"ב ו"ב
 ח"ך יפרנס דברי זירושלמי ציננות גיזא שונדה הונקר
 שס לאוי להקשות כן? ומה חלה שס יותר נכבד? צ"ת
 שומה מותרת לבעל ואסורה ליבם, האם הוא נכבד או
 הלכה פקוקה צונשנה? האם אין זה נייגרא דאורייתא? וצנלי
 [ח"ך] פליג ר"ח צנסי רב וק"ל דלית קיטא אסורה וא"ך
 אפטר להקשות ומה על רבי? וכן כל הני דקחשיב התם
 חבל קיש"ה הש"ק הוא כיון דתני רבי לא צדק כללי רק
 פרטי, קשה נ"ט שצ"ק הני ותיני הני וצ"ח זה הוא, כי
 התוספתא וכן גם הצר"יות שלפנינו נהס ג"כ ישורוי
 המשנה ר"ל שהנכנס הקדושה נשנת ר"ג היתה שניה
 כן ור"ק קלרה, כי נשנת ר"ק היא ניעוט נחזיק נחובה
 ונהס ג"כ הוספת על המשנה שיוסף חנה קדור הנשנה
 כנו כצ"ח כ"ז נ"ר הגאון ה"ו צהקדוהי להתוספתא
 זרעיס צקלרה וצקפרו נצ"ח לכל תורה שצ"פ צלרובה,
 וכשפרך הש"ק הא לית ליה תורמן פריך ונאמרם כאלו
 אפר הני קדורים לפני קדור נשנת ר"ק לדעת נ"ט שצ"ק
 הני וקיש הני והדבר פשיט נאלה, וכן הוא צנצנלי והתורן
 לית כללי דרבי כללן הוא תורן צנצנלי הני ושייה, ועל
 תמוה ג"כ על שאלת הש"ק יצננות לרת קיטא וכו' שהוא
 פלוגתא ונאמר אונורא' שכן נ"יני ג"כ צנצנלי לדוגמא
 ח"לן ריש פרק ח"ע והו ליבא והא ליבא צקגר וכן שנעתתא"
 והשאלה היא על תנא דספרא נ"ט לא קחשיב נאמר
 אונורא, והש"ק קאמר צנצנליא לתנא דתני הני ודלא הני
 חת"א צוה הכללי, ונשנע שאם הני צונשנתו נופירם י"ח
 עריפות הני קשה ג"כ על תנא דנתניתין? חבל יקוד קוביא
 זו היא דה"ה ערפיה כנר נשנע להקפדה שנייני והיא נדרש
 קדום, והנשנה שהיא העתקה נשס היא עתיקתא נאלה,
 והעתיקה רבי כלידתה צונשנתה, חבל השב שנעתתא הנה

דברים וקיצולים כמו קצת רש"י ז"ל וכבר ציוני רבי ידעו
 וזה ולכן חי לא קתני רבי הונקפד ר"ח ז"ל שגורבין בזה
 הכלל אבל חי חי הני הונקפד ודאי לנעוטה אחי וזו יק
 לתקופה וי"ט נקיש רבי ליבא דנאנאע שהוא זל לנעטן
 והלא יבנו עוד מדפיה ש"ב לא פליג רבי עליהן ודק:
נפסק על השמיעתי שביין צביל הקמות אשר כנה צראם
 דברינו הרחבו לדעת כי אפס ואין הנהו דלדק

כלל: חילין ירושלמי כ"י ע"ב ואת דתניי תניי ישראל
 לחכם אחר שמא יאמר וכתב הונקפד דעה זו ונזרסה
 ואלד ויקרה שגולה צירושלמי שנת פ"ט וכו': עינים לו
 ולא ירצה נעשות הדפוס דנוכח וז"ל ישראל לחכם אחר
 ויאמר דהרי וי"ר סי"ו ונשיג גם על הק"צ שפ"ו שמא
 יאמר ויהגיד על עלונו וכתב וי"ר חן אחי ידע ונה טעם
 הוא זה הא אם רוצה להחמיר וי לא שצקין לו ולחיה
 לודק ישראל לחכם שיאמר לו וז"ל חן יגדק "שנא יאמר":
ישם כ"ז ע"ב ירושלמי חולין: לא סוף דבר ולא נשתייר
 הימנו בלום וכו' ואלוה ירושלמי תונו צעירי

הונקפד חדל דהרי צונתיתא דבני נערצא גרקסין צונקת
 ואלו כשרות ונקטייר היונו כ"ג ולא כזית) ועוד שהרי
 צצצלי עתק הא ר"ח הא ר"ש צרבי וזה תירץ חזיתי ואתירץ
 צירושלמי הוא ע"ב: חקרין ידיעה אחי רוצה בלך דלם ג"י
 עתיתא דבני נערצא עיקרת אי"ב כל הפלפול על הצצלי
 פלפול כל הצל היא ח"ש ונזקק על טעות הדפוס שהיה
 לפניהם צונתיתא? אבל באונה ראי ודאי ונקדרי הצצלי כי
 נוסחתו היא העקרים והיא נהדורה שניה ועליה קומו וכן
 קנך ע"ו וסדרי ש"ק ירושלמי אבל התירץ הא רבי והא
 ר"ש צרבי דחוק הוא ואף כי צירושלמי ולינו ג"ב שנתקן
 הש"ק כהאי גיחה הוא רק היכי דליבא תהולא אחתיתא אבל
 תירץ ירושלמי הוא יותר נרויה וכנוו שפ"ו וי"ר סי"ו דקיפא
 צכזית" דוקא וקיפא "בלים" לאו דוקא אינה קיתרין הרישא
 וקיפא אהדרי נשאל"כ להיפך רישא "בלום" דוקא או קותרת
 הקיפא דקתני כזית וזה ע"ב דוקא ולפי שהונקפד ראה
 לונר

ענה בסיר

לומר הישך קאנר השיק כנרע עניקה היל הוא שהקילו
 בצב"א אין לך אלא קילחיה וצרותה ולינו הרנה פעונים
 שהצבלי והירושלנוי וקשים קיאל מחד ונתרלים תרולים
 שוכים ונה שבתו שגירושלנוי הילין לישא דלא סוף דבר
 ולינו הרנה יותר ונבחר סדתי ינה ולינו בנה ונבטית
 שצדק זה הנה ולינו יותר ונבטית הסני ולין זה אלא
 דברי צרות:

"בהעולם" גלין כ"ט: ירושלנוי הילין כ"ג ש"ג ואילין
אינין דא אית ליה חירנין: פה סנה צחולתי
 כונו שרצנו נעילו וסרה דברנו רליפה עזות ולא יותר
 כי כנר כחצנו כי ואליוי התיקפתח נמלאין עפי' רוב
 צירושלנוי וקטעין וכן סוכי נוכרות צעין אחד צב'
 וקיונה היר הובה דריוצר:

שם ירושלנוי הילין כ"ח ע"א: תני רבי שיין קומי דר'
אחאי: כנה הונקד שם נוככה שירוצין וקיונה
 ובס שיק לוונר כל ושהה אלא נככה לחצורה לין סווכין
 עליו אכל חין זה עין להיחגר צחילין הו לודני וצ' שריוגית
 וכי: הנל יפלה פיהו חטיי הו דאונרין כס כל ושהה
 אלא נככה לחצורה כ"ג על אלא נר חוכנו אלא היר צר
 קנוכח חונה אלא כללל הוא דכלל רשצל דכל צריתח אלא
 הקיונו עליו צנות חונדס אין קיווכן עליו יפצין ונה
 דאונרין צבצלי כל ונתחתי דלא ונתח' צ' ר"ח ור"ח לא
 חותני ונה צציהונד וזין כפיו וני חירתי ונה הו דחי
 רבי סין חפטי אחד וקוד לוח ננשה ותיקפתח ילא ונלא
 ולכן לא קצנו ווינו וקאנר רבי זעירא כשהיה צבצל כנר
 שונע ונה ולא היה קשה רק על יתרה וקדקאנר השיק
 ההם לית הלכתח כותי' רבנא ציתרת ופשעלה לאי יקפ'
 צציהונ' דצבל מתקבל הלכה זה חין ונתרת יאורי ח'ס חפטר
 לקבל כל החלכה ופטי יתרת ילא קאק' רבי סין רק יתרת
 ונצח אכל וקאנר כשהו ירואה לי עוד שצחק וחלף
 וקחצרה לטריף אכל לא ציתרת בדונועיו צבצלי דלא פליגי
 על רבא רק ציתרת וסא דלא ר'י לקבל ורבי סין נכוס
 יתרה

ענה בסיר

זו שאלה שניקצ כרס הפנימית צנוקוס קטי"א דיצי והכשרה רצון
דק"ל כהני רצון צצצלי דיהיצי שצורח אחריהא, ור"צ התחמד
צזה ולא רלח לאכלה, והגוי הצין שלינו ואלוינו שלקה ונטצה
ישראל צבר כשר ועשה את עלונו כאלו רלח להגו עד אשר
אנר לו סכן הוא ארעז או יהודי יהודי צנולא ונצן הנולה נהרג
חף על דצר קל ונהתירה ולא יעצור, ועיין נה שפי" ונ"ר היר:
שם ירושלמי ל"א ע"א: ותני עלה ובמלא הומתו של
נופל: העיר הנוצקת צתוספתא סנהדרין הג"י כונו
שהוא צצצלי סתי קוונת והוא קיונה חתה וכן ל"ל צירושלמי:
כצר כהנ ונ"ר ה"ו דונדגרסיין צצצלי ורומזו שלו וצירושלמי
ובמלא הומתו של נופל ויכרת הוא דצירושלמי הג"י
העיקרית דר"י חמישה יכונו שפי" סס צטי"צ טעס, וצתוספתא
נתקנה עפ"י הצצלי וגם אין רלוח סכונת הירושלמי על התוספתא
בלפנינו אלח על צרייתא אחריהא שהיה לפניהם:

שם ירושלמי חולין י"ח ע"א: ואילין אינין הא אית ליה
חורנין בשר בב"ג וכו': הנה שלש צלולתו, וכל כך
חצי עליו שנעשה דה' עד שחזר לאחוריו ונן דף ל"ד לדף
י"ח ולא היתי נסיב כצר ע"ז, לולא ויה סבתו, כי ונ"ט לא פריד
זה הש"ס על הנוסחה דהשוחט ונן הלדדן ה' דליתא צתוספתא
סס שחיטה בבלי מליחה ביד הנה ונ"ר פ"י דלבין הנוסחה
כולל כל זה וניילא, והיא דרבה של הנוסחה להיזת ונעוט ונחזק
ונרובה:

עיר כהנ סס ורעה אנהנו עינודים עתה צחולין פ"א ה"ז
הלכה זו ונחזקת ונ"ט שורות, לנרתי אנתה וחרלה
להקורח ונקורי הלכה זו ונאיה וקוונת אכף הנוכדר ונה
הוקיף ושללו: אומן גדול, נורא מאד. חוונת כזה הנני
נורח לך צרוצ הנכות ירושלמי צלי שוס עונל, והנה צל לדי
ונקבת קוכה ה"א, הלכה גדולה ונחזקת צדפוס יתר ונן ונ"ט
שורות, וגם אין ונן הליך לנתחה לנתחיס עיין ונקורת הש"ס
סס ונהגאונים ונפ"י ז"ל, ורחה חך שכל ההלכה ונקורה ירושלמי
עירוצין פ"א ה"א צצלי צנוקונו, ושאר וקוונת ונה צצלי והירושלמי
והתוספתא וכו', ונה האמר ע"ז ונצקת נכצד?

ענה כסיל

שם ירושלמי מולין ל"ב ע"ג: ר"ש ברכי בעי הומי
דאבו מאחד דניתיה וארו הן המרפות למה תניתה
תניתיה וארו הן הבשרות (בנאפה סס ע"ק סוף ו"ל וא"ו
הן הכשרות כמו סכא) ובתנן הונקד השו"ת לפי דעתו בדיות
הן כי כל (עין רוחה שתי הונקדות בלכות: וכל זה להאמין
להונקד על אונתו ועל חזקתו חזקת חנה, הנה עין צפ"ו
ה"ס סס ודלא כי השו"ת הגיונו נאלה ונ"ס צבל הענין תני
הסדרן וכי הוצא רק אגב שהזכיר קודמן ופליגין עין צהוריות
שסס ג"כ: ויצא כל הענין דרך אגב:

שם ל"ה ע"ג: והי' לומר ישמא נהבו בני מעיים חזקתן
בבושר הצייר הונקד כי נראה כי לפני הרמב"ד

צ"חשכול ולפני הרמב"ח ור"צ"ס היה הג"י וחש לומר שגוף
קצת "הריאה": נוסחא זו ודאי נוסבחה היא, דאם צל אצ
ונטלו צני (עיים) (אף אם באמר שנטלו גם הריאה והיא ג"כ
צבלל צני (עיים) ונ"ט חייסין רק שגוף קצת הריאה וכי לא
נעשה צני (עיים) צקצ כ"ס הריאה, ויוד להחירן חזקת
צני (עיים) צכוסר שיך יתה על צני (עיים) דבאנת ה"אה
שכ"ח טרפיות גבה ולא שיך לומר חזקת ה"אה צכוסר והוא
שיטה צ"ג ודאצ"ן ור"י הלוי ואולי נפני זה ק"ל להרמב"ח
ודענוי שאף צריאה אס נאצדה קידם הצדיקה כשרה, נפני
גירקתם ה"ל אצל אבתי קשה ונ"ט לא נקיים הש"ס שחזקת
ה"אה צכוסר דהוי רצותה טפי כמו שנקשה וחש לומר שגוף
קצת הריאה אלא ודאי שהנוקח שלפניו עקרים ואונתית:
נפסח נא על השגותיו סס אין צהס לא שכל ולא הגיון
ונעסם שצארכו (נראש דכמה) וכיצא לירושלמי מולין

נ"ג ע"ג דמר רבי חי"א בשם רבי יוחנן השוחט את
הבהמה ונמצא בה ישקין אסור באכילה ולקמן רבי
בא בר ר"ה בשם רבי יונה השוחט בהמה ונמצא
בה חזיר מותר באכילה ור' יוחנן אמר אסור באכילה
מ"ט בהמה בבהמה תאכלו ולא עוף בבהמה ולא
ישקין בבהמה תאכלו: פה הרמ"ז הונקד להניח נוסחאות
קניות המתנגדות שנוקח הירושלמי מולין ומדונות פ"ח ה"ל

ענה כסיל

וכ"ס גבתי רחמי עמי, נחמני עמית נפלתה, עדי שקיים "ופלא
שהוא חושב את כל העולם כהווייתו וסיומיו האם אין הנחמני
הנ"ל נטפח על פניו? הלא חסדך נצקד כשגד
חסד הנחמני נטפח על פניו וזוהי הירושלמי עדין לרוב ליעוד
וגרסה זה לחנן חסד הם הנחמני וזוהי נטפח על אידישקה
ועזית ונחמני זה דבר צדקה והתנפוח עמוך הלך בין ונכד
להגידן צעם פינו התה, וזלם העמו חמנול כל וני שזין לו
צוטה פנים צדוק סגל טורדו הצוהו על הר קטני? והנה
למי הוזה פה להעיר על בני כהנאים הנחין כחה צדוקה
שוכיה הנה ריטמיעה והאמנערה ריטמיעה יעקב הבת"
הבת!" כל רחמי הדם! וכי, זהו טענת חסד צור ורוב
נחמניה ינדהו היה כחה להעיר ונעמו כחה לו דונוני חס
טענתו של רמנערה רמנערה וכו' (ריטמיעה חסד והכלל
ודצמי הנה רק פטפועי דצריב) טענה מה יעיל חס
כהנונה שחכה יסן טובן הוא? "ונלחך הנונה וני לי הכח ונה
לי חס"? ונה לי חס ונזוף הוא צבנה הרק"ה או צבנה החכ"ה
או די החקצ"ה חבל זה החכם הנצקד ונצ"ה חסד ונחמנולני
גופא שחך ונזוף, ולכן שרל חס הוה ורין ידע שהוא ונזוף
כחה ונח ונכונה ונחות כס ונזוע ידוע הוא הכה"ה? ונה
יעיל לו כל זה? הלך רק הנחמני הזה ונטפח על פניו שהוא
נזוף? חבל צלונה נכחה חס לכלל בעם צל לירי טעות
וכצח חס לורה זו לנכור הת עמו לצובה גם חור עיני
לחוסך יפלה רחמי דצמי יאנר כי צרביח ועיבור הג'
צנונה צבחה ולא שקן צבחה ולא עוף צבחה האכלי,
למיח חסל, כטיח שפיל לם פח! דחיתה התם ור"י חנר
חקיר צבכילה וי"ט צבחה צבחה וכי כונו שהוא צבכ"ה
ועיטורו והוא העהקה ונשם, ועוד חף חס נניח כדעתך כי
צבחהוה חקר "ולח עוף צבחה" ונה ענין זה לכחן דנביח
חל דר"ח צבס ר"י ונחן, דרך לגב ור"ג הכח, כח"צ צבחה
צבחהוה לרצוה לי כפי אוף שקן כונו, צלח דנור ר"ח צבס
ר"י "השוחט צבחה ונולח זה שקן חסול צבכילה, ונש"ה
חקר פה גם ונה דחיתה צבחהוה שם וי"ט צבחה צבחה

ענה כסיר

ולא סקן צנהונה" וא"כ נקרתך שי"ך להירושלנו תרוונות
ולא לחילין והזויף ונה צני הכא? נבלה היא! ועוד שכבר הערבו
שהוא טעות גונור והרשב"א והעיטור בוחס על הקיפא כונו
דחיתא הכא ובתרוונות - העיר עיר כי בתרוונות הג"י להיפך
ה"י יתכן ק"ל ונתר צאכילה וכו' ונה חקור, ואנורא ניכא לניצ"י
דרי יוחנן, כל זה העיר הרב המפרש ו"י"י ונאין הי"י"י באס לא
היה לפיכך ג"י אחרת, והל"י היינו דוחקין לומר כן אנוראי
ניכא אלניצ"י דר"י, עכשיו שיש הניסח בלפנינו והל"י היא עק י"ה
ור"ב צר ה"ה צא להיקוף אף עיף טהור וכנו שהא צצצלי
ונלא צה דמות יונה - ועתה חניא להרס את עיקר יקודו
ובנחת לבנה אשר לפי דבריו יקוד ויסקר הוא וזה כי
הירושלנו (נזויף היא, דברוקת איתא, יונה חקור צאכילה
נ"י צהונה צנהונה וזה עיף צנהונה וכן צהונה ונהר"נו
לרבי צהור, ונרבינו ירוחס ופירש עוד יותר הטיח צהונה
ונלא צה חזיר ונתר צאכילה יונה חקור צאכילה וא"כ אין
כאן ונחלוקת כלל רק דר"י ק"ל דחזר ונתר וינה חקור,
טעות גדול הוא ונבקר כבדה, הגב עליוך להצריך א"כ גם
זו הג"י בתרוונות, צהונה צנהונה תאכלו ולא סקן צנהונה
ולא עיף צנהונה" ג"י ונבצטתא היא דלרבי יוחנן רק עיף
ונועטינין ולא סקן, ובנחת אין קצרא כלל לנועט עיף ולא
סקן אדרצה אף חס לא נועט עיף הקצרא נוחת לנועט
סקן דהא לעיל אמר ר"ח צסס ר"י ונלא סקן חקור צאכילה
ונועטו וכן צהונה צנהונה ולא ונועט עיף, ואס יהבינו
ליה להונקר דהרשב"א והעיטור גרסי תס ולא סקן צנהונה
ולא עיף, אף שצטח אין הדבר כן כונו שפרשנו לעיל, הנה
ונועט תרויהו אצל לנועט עיף ולא סקן ליכא קצרא כלל,
וכנו שפ"י הרב המפרש וז"ל כל זה סס צארכיות, ויש ידים
לזה רק עפ"י הצבלי דקאמר ר"י השוחט את הצהונה ונלא
צה דמות יונה חקור, מ"י פרוסות בעינין ולפ"י נודכת"י
פרסה ופרקות נאמר שבין פרסה ובין פרקות צנהונה תאכלו
ונש"א"כ יונה לית לה פרקות כלל, אצל הירושלנו יליף נודכת"י
בהמה צנהונה, סקן אין סס צהונה עליו וכן עיף, וכאמור
יותר

ענה כסיר

יותר קצרה לנועט סקן ונעוף, לך וואן דס"ל וותרה הוא
נוטעס דכל היולא ון הטאור טאור ולפ"ז הג"י צרצינו ירוחס
נוצטעטחא היא ולי"ל ורבי יונה אונר כמו שהוא צהרונות, וצרוקה
ושו"ת ונהר"י צרודי י"ל דה"פ עוף אקור צאכילה ונ"ע
וכו' צהננה איתא בן צירושלני שם ונולח "יונה" תחת עוף
אבהרצוני דאבהרצוב ונהצצלי, ועוד אני אונר שלפני הרננצ"ס
ז"ל לא היה הג"י גם צצצלי "יונה" רק עוף דאל"כ לא היה כותב
צפ"א ונהל' ונ"א ה"ז "צהננה סנולא צה דמות עוף" והוכרח
להוקיף "אעפ"י שהוא עוף טהור", ולא קחני צקילור סנולא
צה דמות יונה, לך שיהיה י"ל נזה שהג"י שלפנינו עקרית:
שם דר"ה בר ווא. הווי ליה בוכרני וכו': כל הנואנר
הזה חושב הנוצקר לצדוי כי הוא חקר כונה, א ק ון
כור א! עיין נה שפ"י ונ"ר צצכורות שם "ועיטויק" הוא שם
אחד ונושרתיו כודע צשוני, אלל ציותר פער פין על הא דאונר
שם צירושלני אמר רבי בון ויאות אלמלא לא פירש
לנו דר"ה בר ווא לא הוי ידעין דו מתניתא כב"ה,
וקשה להנוצקר, שר' צון שם דצריי, שאונר על נחום הלצצבר
שהיה צזון הצית על ר"ח צר ווא שהיה צן דורו? סקר אמה
אונר עיין נה, שפירש שם ונ"ר הי"ו צצכורות ור"ח צר
ווא הוא אקר לנה אלל רבי יוחנן וקשיש הרבה ונרבי צון
שהיה רגיל לונר, ונינרא זו וכן ונלינו צצ"ק צצלי וירושלמי
נואנרים ונוצטלים שהיו תנאים ואנוראים רגילים צהם ציחוד:
שם ירושלמי חילין דף כ' ע"א תני ר"ה רבי יוסי הגלילי
אומר: העיר הנוצקר צתוקפתח איתא רק כ"י
הגלילי אונר: הנה כבר הערנו בנכח התוקפתח והקפירא
נוסחה שפ"י הי"ב וננה בהוצאו צירושלני אף צכל
ד' קדמי, ולא הייתי חוזר ע"ה, לולי נה סכתב הנוצקר וצכלל
דך הנוצקד ירושלמי חילין כפלא וננטי צרלוהו הוא ונייחם
התוקפתית לר"ח וצרלוהו לר"ה, היודע הנוצקר נה הוא סח?
לפני וקדר ירושלמי איתא ונכגלה צהם צרייתא דר"ח
או דר"ה, ועוד הלל צתוקפתח א"א לגרוס חני ר"ח? ורק
ונקדר ירושלמי צרוס היה צידו שר"ח היא דתני בן:

ענה כסיל

שם ירושלמי חילין דף כ' ע"א: **כיני מתניתא אימתא**
בזמן שחל יו"ט בשני בשבת: הנוקד האריך
צלאן צנווכר ותיכמה שאין לאוי להגיה הנושנה עפ"י התקפתא.
והעיקר שהכריח להנוקד להגיה נופני קוש" התוס' אינו
נוכרח דרנני צר חונא ור' ירמיה חילקים על כלל זה ע"י
הגהות ניי"ד פ"ד ונח"ל שחיטה אזה ג': הנה כל זה כתב
בהסקפה ראשונה ולא ירד לעונק דברי הש"ק, דהנה אי
גרס' כונו שהוא צנושנה ודאי דר"י לפרש דברי ת"ק צא,
דצונן שיש לו רוח נשנה צלותו יום ונוקד עד לזרים וע"ז
לא פליג ת"ק דנני שקונה צע"ע ונוגס ונקתנרא שלא ישמע
היום צע"ע נשח"כ אי קבו שניהם צשעה אחת צלי רוח
צנהים חיישינן שונא נחשרון צטר צנוקולין הוא אצל אי
כיני ונתניתא כונו שהוא צירושלמי "אינתי צונן שחל יו"ט
צשני צצנת" ודאי פליג ת"ק וק"ל דהדיך הלוקח להכין יום או
יונים קודם החג ולשמוט צע"ע ונוגס ולא להניח גם הלכיה
על ע"ע ור"י פליג ובל זה הלל צאד צו"ר צפירושו סס
"ורביני" הוא לא עפ"י התוקפתא דהרי צהתוקפתא קאנור
זה רק על עי"כ וא"כ אין זה התוקפתא, והתוקפתא צנתקה
צהירושלמי אחרי דברי ר"י הגלילי דאיתא ג"כ צנתניתן ונונילא
לא היה לפני ונקדר הש"ס הג"י אונר ר"י צונה דצרים אנווריס
צונן שחל יו"ט וכו' דאם ר' יודה אונר צונד"א צונן שחל
יו"ט ח"כ ק"ל דרק ציו"כ הדין הכי ואיך נגיה הנושנה דר"י
ק"ל על שאר יו"ט נוני אצל ניה שבראה לי הוא כי ונתניתן
הוא ג"י הספרא אונר פ"ח והיא נוסחא קדוונה שהרי צקפרא
סס אונר נ"כ אין אונר ר"י (ר"ל צנתניתן) צד' פרקיס
וכו' הרי דנוקד הספרא כצר ידע ונקדור ונתניתן וקוונך עליה
אצל איכא דתי הנושנה צהאי נוסחא אימתא בזמן שחל
יו"ט בשני בשבת וכו' ולא בזמן שאין לו רוח וכו'
כדגרס' צנתניתן ונפני שגס נוסחא זי קצעה ונקוונדה
צציהנ"ד ולא נשכמה ע"י קדור הנושנה קאנור הש"ס דיותר
טוב להג"י הנושנה כהאי גירסא וכדפרסנו ואין זה התוקפתא
כלל רק נוסחא אחריתא כהאי דתי דציה רבי דאיתא צירושלמי

ענה כסיל

צבונה תקומות: ירושלמי חולין כ"ג ע"ג: רבי בון בר חייא
כשייתה קומי דרבי יוסי מן חכמים דתמן ר"מ ומן
חכמים דהבא ר"ש, ומר הכי רבי סתמיה תמן ר"ש
ברבי סתמיה: : העיר הונקד בצבלי (פ"ה) ונתרן ר"ח
בר אבא צמס רבי יוחנן "ראה רבי דנרין של ר"ג בלח"צ
ושאלו בלשון חכמים ודר"ש צמסוי הדס ושאלו בלשון חכמים,
ועוד קשיא לו ונ"ע לעיל לענין עריפות הכבד לא ונשני הכי:
כל זה חזיל לשיטתו דהירושלמי ונזיף הוא חזל גם לפי קברתו
דהירשלוני נקדר צזמנטו לא ידענאי דקאמורי רבנן התם עדיפא
נזה ונשני, אבל הכא נויכרח היה הש"ס להאי תרולא דחוקא
וונאי עדיפא לן אי נתרן כדונתרן בצבלי ראה רבי וראה רבי
וכי הלל תרויה תרולא דחיקא נינהו (ונולינו כזה בירושלמי
דנתרן הא רבי הא ר"ש צבלי):

שם כ"ג ע"ג צמסנה ולא יבפה עליו את הבלי כלל
אמר ר"ש העיר כי צמסנתא דבני מערבא הג"י ולא
יבפה עליו את הכלי ולא יבסנו באבנים והצין סבן היה
הג"י לפני הרנוצ"ס והסנו"ג שהעתיקו "אבל אם כפה עליו כלי
או כסהו בצבנים": טעה בזה דדברי הרנוצ"ס נובעים והצבניתא
צבלי חולין פ"ח ע"א, ולפי הנראה ג"י ונתניתא דבני מערבא
לקוחה מהקפרא אחרי פ"ח ובקהו יבול יבפה עליו בלי
זיבפה עליו אבנים וכי ובבר אונרנו צריס דברנו כי לפני
מקדר תלמוד הירושלמי היה הרשנה כנו שיהא בגמרא צבליית
מלכד איזה שנים קטנים ונוסחא ונתניתא דבני מערבא היא
מהדורא ראשונה:

המשך יבא בקונטרס הבא

סוף דבר!

מזרה הונענו שהלעתי לפני הקורא יראה ויצין על מעשה
עתועים של הונקרים ריקים ופוחזים אשר לא
ונטרת האונת כגד עיניהם רק זה לרכס לילך ולהזיק, ואונר
אני כי ודאי התלמוד ירושלמי חולין בצבכות לריך עוד תקח
ולון

ענה כס"ר

ולא על נו"ר הגאון היה הנולחבה וגוונר, לא ולנוד נוחרצע
קדרי הירושלנוי סנדפסו לפני כונה נאות שנים וחכנוי
הדור לרפס וזקקס ופרסס ועדין לא הגיעו לתכלית שלמות
הנולחבה, ובדורינו' צלו הגאון הרידנ"ז ותקין הרבה וגם נו"ר
הגאון הי"ו עשה פ' על כל הירושלנוי, הגיה ותקין ועכ"ז לא
כשלונה הנולחבה, וקו"ח בן בני כל קו"ח ביהירושלנוי חולין
צבורות שי"ל צפעס הראשונה ועוד, ב"ל להעיר כי העתקה
הירושלנוי קדשים היה ען חיתן העתקה ד' קדרי הנולחאים
לפנינו צדפיק ואין כל קפק שה" כה"י (ההירושלנוי ד' קדרי
וכן כה"י ק' קדשים צגרקאות נשונות נוכפי אשר לפנינו
והדבר לריך תלנווד וכבר הבין נו"ר הגאון הי"ו הקדמה לנוס'
צחיס ובעה ננצאר כל זה צארובה:

תם קונטרס ראשון:

